

JEŽ

BROJ 456

BEOGRAD, 27 MART 1948

IZLAZI SVAKE SUBOTE

PRIMJERAK 3 DINARA

NELOJALNOST

САНТИ

— To je skroz nepravilno: dok ja još vodim prepisku, ti već prodaješ!

ROVINJI 1948

Dok italijanska reakcionar na štampa pronosi lažne vijesti o progonu italijanske manjine kod nas, dotle Italijani Istre i Rijeke priređuju svoj festival u Rovinju.

Gymn

— Zašto vi kukate za nama, kad mi igramo i pjevamo?
— Zato što igrate i pjevate!

Fiskultura i sport

TAKMIČENJE FISKULTURNIH POJMOVA

Fiskulturni dom u Šidu uputio je svome kolegi u Varaždinu poziv na takmičenje u tome koji od njih ima više prozora bez stakla, prljavije zidove i pod i više prašine, i koji će prije dokosuriti sprave i inventar. Neizvesno je ko će pobijediti, jer su obje uprave svojski prilježne na takmičenje, ali s obzirom na masovnije zalaganje ipak se očekuje minimalna pobjeda Varaždinaca.

★

NOVE SPORTSKE DISCIPLINE

I u sali Gradskog fiskulturnog doma u Vranju uspješno se trenira grebanje zidova, lupanje prozora, prljanje poda, kvarenje sprava i slično. Ko ispuni ove norme u ovim granama, kvalifikuje se za dalje takmičenje u narušavanju reda i discipline na redovnim časovima za fizičko obrazovanje. Dosada je ovako takmičenje pokazalo vidne rezultate.

★

LETOMI BEZ SKAKAONICE

Kada je trebalo da odigra svoju odlučnu prvenstvenu utakmicu, osječki „Proleter“ je konstatovao da su mu igrači Dvornić i Vekić odletjeli neznanom gdje. Naknadno je utvrđeno da su oni doletjeli u pančevački „Dinamo“, koji je pustio u pogon mašinu za vrbovanje, podmazanu predratnim „novčanim“ uljem. — Ocjenu o uspjehosti ovoga leta donijet će nadležni fiskulturni disciplinski odbor.

★

PAMET BALE VALJA

„Zdrav duh u zdravom telu“. Toga se pridržavaju i rukovodioci analfabetskog tečaja Dunavske stanice u Tetovu, pošto dozvoljavaju slušaocima prekidanje časova, da bi se vježbali u prenošenju duvanskih bala. Ovakva kombinovana nastava i održavanja tečajeva u magacinu za hranu izazvali su veliko oduševlje-

nje kod nepismenih, a od 329 predviđenih tečajaca odustalo je od tečaja samo 211 — dakle, jedva 2/3 od ukupnog broja.

★

SAVEZNI REKORD U SJETVI

I Mjesni narodni odbor u Jakovu pristupio je proljećnoj sjetvi U 25 koverata posijao je po jedan akt i uputio na adresu SNO Zemun. Trošak iznosi svega 100 dinara, ali je ovo ipak savezni rekord.

BILJEŽIMO REKORDE

PROBLEM ISTOVARLJIVOSTI

Dok su u Vojvodini vrijedni trudbenici riješili da cjelokupnu sjevtu završe za 40 dana, na željezničkoj stanici Bugojno tri vagona robe već deset dana čekaju da budu istovareni.

Kudikamo veća ekspeditivnost pokazana je na željezničkoj stanici u Leskovcu, gdje je osam vagona cementa istovareno na zemlju. Štete, naravno, neće biti, jer cementu prija kiša.

Monumentalno

Splitskom preduzeću „Prerada“ za izradu i promet prehranbenih artikala bile su potrebne spajalice za kartoteku. Poručeno je osam kutijica kod „organizatora“, preduzeća za trgovinu i uređenje poslovnica u Zagrebu. Poslije izvjesnog vremena „Preradi“ je stigao sanduk težak nekoliko kilograma, pa su se službenici pitali šta to može biti.

Sanduk je svečano otvoren. Pošto je razvijen sloj debelog pak-papira, pojavio se drugi sloj, pa onda treći i tako dalje, dok se na zadnjem nije izmislilo osam kutijica sa spajalicama. Ova monumentalna ambalaža sve je zadivila. „Prerada“ već projektuje da poruči jedan sto, a u vezi s tim oni koji su prisustvovali ovom otpakivanju očekuju paket u veličini trospratnice.

KAO NA PARASTOSU

— Šta možemo... Nije samo naša fiskultura stradala od te bolesti.

PREKIDAČ

ČUDNE su ljudske strasti. Skupljaju ljudi marke, kutije od šibica, stare žilete, a znam čovjeka koji je čitavog života skupljao pramenove kose, crne, plave, rde, grgurave. Sličnoj strasti kao da je podlijezao i direktor jednog našeg proizvodnog preduzeća.

U novinama čitate kako je fabrika Ta i Ta ostvarila plan prije roka, kako je proizvodnja tog i tog artikla povećana za 50%, kako je racionalizator Taj i Taj ubrzao proizvodnju... A kada svratite u radnju, tu i tamo, ne vidite uvijek to povećanje. Gdje onda leži zec?

Sijalica neće da gori dok se ne odvrne ono čudesno dugme koje se zove prekidač. A prekidač, samo ne u vidu jednostavnog dugmeta, postoji isto tako i između proizvodnje i potrošnje. Taj prekidač zove se raspodjela, distribucija...

A sada da se vratimo na strast našeg direktora. Ne skuplja on marke niti stare žilete, numizmatika ga ne interesuje, a ni grgurave vlasi. Ali kao da ga je obuzela strast da skuplja plodove naše proizvodnje. Ljudi i mašine rađe punom parom, a on sav blista od miline gledajući kako stokovi iz dana u dan rastu.

I kao da ga u oko dirneš ako zatražiš robu za prodaju. Zar čovjek da kviri kolekciju? „Pružiš mali prst, a oni hoće cijelu ruku!“ ponavlja on svoju omiljenu izreku. Trebuje se, na primjer, hiljadu pari gotovog odijela, a on se teška srca odvoji od svoga blaga i pošalje pedeset radničkih kombinezona. Na ovaj način neće kolekcija biti tako strašno oštećena.

Što se tiče elektrike, stvar je prosta: ako je prekidač ispravan, treba ga samo odvrnuti. Ako nije, električar zavrne neke zavrtnje, spoji žice i sijalica je zasvijetlila. Odvrtnje i zavrtnje u prekidaču distribucije mnogo je složenije, i potrošač teško može da shvati ko je nadležan za tu majstoriju.

Prešlo se na obezbijedeno snabdijevanje i trgovanje po vezanim cijenama. A stokovi našeg direktora nikako ne splašjavaju. Pored toga, pojavili se i drugi zavrtnji u prekidaču distribucije.

U jednom srezu počelo se s otkupom poljoprivrednih proizvoda. A robe još nema u njihovim prodavnicama. „Šta je sa robom? Dajte nam robu!“, traže proizvođači i čekaju pred zamašnjim vratima. A unutra Srećki poslovni savez u punom plenumu konferišu. Diskutuju o tome kakvu robu da poruče. Jedna polovina sa predsjednikom na čelu, daje prednost obući. Potrošači rađe po poljima, prvo se mora voditi računa o njihovim nogama. Druga polovina je uz sekretara, zalaže se za porudžbinu kapa. Baš zato što rađe po poljima, moraju se zaštititi od sunčanice. I razvija se duga diskusija o tome da li su važnije noge ili glava. Najzad se složiše da poruče kišobrane.

U nekim drugim srezovima diskusije su bile svršene još prije početka kupovine po vezanim cijenama i napravljene porudžbine, na primjer, za lonce i šerpe. Ali sad se konferišu u preduzeću koje proizvodi posude. I donosi se zaključak da se mjesto lonaca pošalju čajnici. Time se podiže kulturni nivo potrošača, jer kraj čajnika mogu da se priređuju društvene čajanke.

A opet u mnogim prodavnicama upravnici su se saglasili da postojanje ukusa kod potrošača ustvari pretstavlja nešto staro, predratno — nosi u suštini eksploatorske tendencije. Ono kupčevo „ovo mi se ne sviđa“, „to neće dobro da mi stoji, dajte da pogledam ono“, prisiljavalo je jadne prodavce da se po nekoliko puta okreću od teže ka rafovima, po koji put da se pentraju i do najviše police. I stoga, pod parolom „Smrt ukusu i probiranju“, krenuli su u borbu za vaspitanje

skromnosti kod kupca i privikavanje na novu formulu: „Daj šta daš...“ i tako je ranol kost u asortimanu robe, u bojama, u desenima, u kvalitetima izbačena iz prakse kao moralno sablažnjiva i društveno opasna, a probiranje strogo zabranjeno, kao eksploatorski stav prema prodavcima.

Možda bi lanac proizvodnja — raspodjela — potrošnja mogao da bude uvijek naelektrisan i sve da teče kao munja. Možda bi dobar gajtan evidencije mogao čitavu proizvodnju odmah da pretvori u potrošnju, magacini da služe samo za privremeno smještanje robe, dok ne dođu transportna sredstva da ih odvezu na tržište. Ali šta bi onda bilo s kolektorskim strastima raznih distributivnih organa, o čemu bi konferisali razni poslovni savezi, u čemu bi se ogledala reformatorska dovrtljivost raznih upravnika, i najzad, zašto oduzeti građanima to zadovoljstvo da grde birokratiju?

V. K.

★

Fantom — ulice

Novosadski listovi objavili su tabelu iz koje se vidi nadležnost pojedinih ambulanti za rejone i ulice. Ovaj „vodič“ pokazaće vam u prvom rejonu ulice kraljevića, u drugom — vladika i banova, u trećem i četvrtom pojavice se poneki svetac, a u sedmom vaskršnuće pred vas u svojoj slavi i sam Kosta Pećanac. — Naravno da za taj slučaj nisu ništa krive ambulante, jer one nisu nadležne za ulice, već samo za ljude. Zna se, međutim, da i za imena ulica postoje nadležni, ali se pretpostavlja da oni ne vjeruju u fantome.

IZ MENZE

Kad može ovako...

I ovako...

...Zar ne bi moglo, recimo, i ovako...

MEĐUNARODNI PREGLED

Novi geografski pojam

ZAPADNI BLOK

Da bi se mogao pratiti tok najnovijih zbivanja na polju zemljopisa u vezi posljednjih događaja, „Jež“ je zamolio svog stručnjaka za geografska pitanja da napiše kratko uputstvo za proučavanje novonastalog bloka nazvanog „Zapadni blok“. Evo tog uputstva:

Posljednje izdanje udžbenika „Vanevropski kontinenti“ opisuje na zadnjoj strani zemlje ZANZIBAR. Kako i novonastali „Zapadni blok“ ima veze sa slovom „Z“ (tim slovom, takoreći, i počinje!) to treba u pomenuti udžbenik „Vanevropski kontinenti“, pod slovom „Z“, odmah poslije Zanzibara, prilijepiti sljedeći isječak iz „Ježa“.

„ZAPADNI BLOK“

Zvanični naziv:	Zapadni blok (Westblock, Western-block)
Zastava:	prodana
Grb (amblem):	u prednjem planu se nalazi zažareni roštilj s kestenjem. U zadnjem planu se vidi ruka koja se sprema da vadi to kestenje.
Himna:	Vest - Horsel (popularni šanson koji uopšte nema veze s nekad takođe popularnim šansonom Horst-Vesel).
Glavni grad:	Monopolis u državi SAD
Glavni jezik:	Zveckanje (zlatom i oružjem)
Veličina u hektarima:	veoma elastična
Veličina, inače:	veoma relativna
Broj: građana:	1 jedan) %
podanika:	99 (devedeset i devet) %
Moneta: glavna:	dolar
Moneta za potku-	od funte sterlinga pa sve do
surivanje:	drahme, prema potrebi
Državno uređenje:	vidi pod „ZANZIBAR“
Privredni sistem i način brijanja:	do gole kože
Glavni uvozni artikli:	gume za žvakanje (zajedno sa žvakačima)
Glavni izvozni artikli:	sve osim gume za žvakanje
Elektrifikacija:	vrlo razvijena; čak se i stolice elektrificiraju.
Glavne oblasti:	Bevinija, Bidonija i Bizonija
Bolesti od koje pate građani:	rabies hitleriana
Bolesti od koje stradaju podanici:	inflatio acuta, conzetratio logoriensis

PREDIZBORNI MAMAC

— Ako ne može tako, probaj da uloviš na ovaj mamac...

AMERIČKA PRAKSA

POVODOM hapšenja francuske naučnice Irene Zolio — Kiri, američke vlasti pohitala su da izjave da je hapšenje potpuno u skladu s praksom koja se u Sjedinjenim Američkim Državama upražnjava prema licima za koja se smatra da su neloyalna prema „američkom načinu života“.

„Prema pravim predstavnicima evropske demokratije, — podvlače američke vlasti — mi nikada ne bismo tako postupili. Uzmite na primjer Šumahera i Zervasa. Njima se to nije dogodilo, a neće se desiti nikome ko je borbom za Hitlera ili protiv svoga naroda potvrdio da se bori za naše ideale.“

DEMOHRIŠĆANSKI
„očenaš pred izbore“

Oče naš američki,
iže jesi s onu stranu Atlantika
da svjatiš sja zlato tvoje,
da pridet carstvije tvoje imperijalističko,
da budet volja tvoja
jako na nebesi, na zemlji, pod zemljom,
na morima, pod morima i na svim konferencijama.
Što više pendreka
pošalji nam u vidu Maršalove pomoći
i oprostí nam dugove naše i reparacije
kao i mi što smo spremni da se odrekneмо plaćanja;
i ne povedi nas vo iskušeniye prilikom izbora,
no izbavi nas od Narodnog fronta.
Amin.

PRIČANJA VUKA DOJČEVIĆA

JAČE SELO OD SVATOVA

JEDNO JUTRO, u cik zore, sjedni ja na brodić, razapni jedarce, pak pođi u ribanje. Nijesam ni slutio kakvo će mi ribanje izaći iz tog!.. Taman se otisnuo na more, kad li se digni vjeterina, pa poduhvati barku, ka da će samnom na kraj svijeta.

Ja savio jedro, zgutoljio se na dno od berke, preporučio dušu bogu, pak samo čekam kad će me more proždrijeti... Tako to trajalo, dok u jedan mah udri barka u žalo, — pritjeralo me kopnu...

Eto, tako se Vuko, nehotice, nađi u Italiji. No ovo čudo, te me snađe, da me vjetruština preko mora prebaci, bijaše tek početak od ostalih čuda, te ih se tamo nagledah.

Neću vi pripovijedati kako me tamošnji ljudi prihvatise, spremiše u suvotu, nahraniše i napojiše. Neću vi pričati ni kako se gonih s talijanskim žbirima, no ču vi pričati čega sam se tamo naslušao i rođenijem očima nagledao...

Onakog čuda, braćo, nije bilo u svijet od Nojeva kovčega. A davam vi tvrdu vjeru da ne pridodavam ništa, koliko ni

zrno sitna prosa, no je sve cijela božja istina.

Spravljaju vam se, tamo, braćo moja, izbori. To nikako čudo nije, nit bih vam ja to pominjao, no čujte kako se spravljaju.

Ona tamo tobožnja vlada nije vlada, a pravi gazda od zemlje im je Američanin, te je za male pare kupio sve prodane duše u tu nesretnju zemlju, od glavara do džandara, te su do jučer nosili crne košulje, a danas samo njih promijenili, no duša im ostanula crnja od košulja.

Glavni saveznik i savjetnik Američaninu je onaj u mantiji, te se bogomrsko nazivlje zastupnikom svetoga Petra na ovoj grješnoj zemlji, — i sva sila i poplava njegovijeh mantijaša, što rade samo o tom, kako će onaj puk bolje skrenuti s pravog puta i oči mu zamazati.

E, vidite li ta crna i bezdušna družina,

Američanin, mantijaši i žalosna vlada, upregli se, pak tegle da im žile pucaju, ne bi li preokrenuti izbore kako će njima biti po volji.

Osjećaju i utvrdo znaju da narod nije s njima. Kamenje je s njima, no je listom, ka da jednim dahom diše protiv njih svijeh. Žalosna vlada ima trista hiljada džandara, pa joj se još čini malo, no će sad nekolikoati još osamdeset hiljada, a nabaviti im suviše trideset hiljada mitraljeza, te prosiplju olovo žešće, no kad grad o svetom Iliji ošine.

Američaninu, tobožnjem poklisaru, malo što mitom utiče, no prekršio svaku uljudnost, te poklisaru brani da se domaće pose miješa, no bacio obraz pod noge, pak i noktima i zubima radi za svoju šaku dragokupa, a da bi bolje protisnuo oni ojadeli narod, dovodi brodovlje u luke talijanske, pak obrće topovska ždrijela put gradova.

Sluša sam jednog kardinala, đavoli mu dušu raskubli, ka i hoće, de se propeo na propovjedaonicu, otvorio na njoj dućan od politike, pak medrijem glasom obećava oproštaj grijeha svakomu, ko za vladu glasa, — „samo glasajte u našu kutiju, pak vi je otvoren put u raj isto ka babi na vašar!..“ A onda okrene škripati zubima i valjati istriještenim očima: „ko

li ne glasa za vladu. grješnik je, kome spasa ni oprostaja nema!..“

Gledao sam jošte što se čini na nekoliko zborova. Ako li zbor nije od vladine partije, sjate se sa svijeh strana žbiri i džandari, pa gone oni svijet ka da je ljuti neprijatelj, a dosta njih ode sa zboras djeverima u tamnicu.

Sad u potonje, sjetio se Američanin kako će našijem Trstom namamiti Talijane da glasaju protiv vlaštih svojih ljudi, a za vladu američkih izmečara. Obećaje im naš nesretnji Trst: „samo vi, veli, glasajte za nas Amerikance i sluge nam, pa ćemo vam dati Trst na dar ka na zdjeli!“

No i ta je zaludu, jer se i mi i ostali saveznici tu nešto pitamo, a neće ni narod nasjesti tomu, jer znade da pri ovakvoj vladi ni Rim nije talijanski...

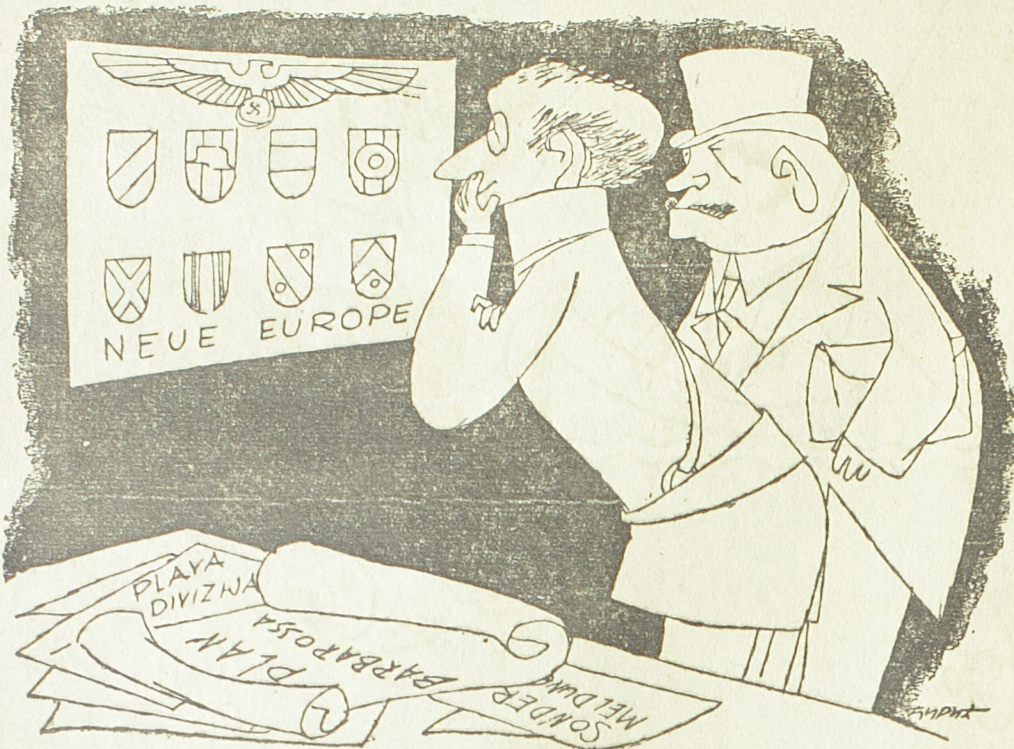
Pitaćete me: pa što će biti napokon, čija će nadjačati?

Ja mislim, braćo, da će nadjačati narodna, zaludu su Gasperiju i Šelbi džandari i mitraljezi: onaj puk zna na čemu je i što mu valja činjeti. Kroz svu se Italiju širom razliježe poklič: „američani van iz Italije!.. Hoćemo da smo sami gospodari u svoju zemlju!..“

Nema vam, braćo, veće sile u svijet, no što je narod, te zna za što se bori, i riješen da slobodu izbori. Mogu Američaninu, mantijašima i prodatoj vladi oka ispanuti od muke i natege, zaludu im je, Davno je rečeno: jače selo od svatova!.. Jači je vaskoliki narod od šake plaćenika i nezvanijeh gostiju prekomorskih...
M. M.

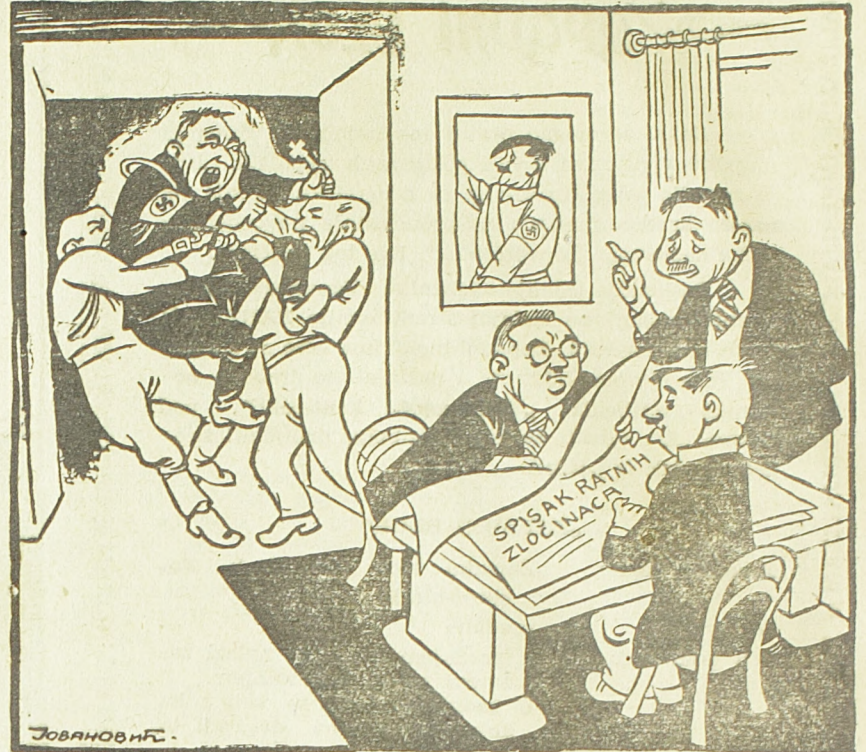
Ostfront Vestblok

— Samo još ne znamo da li da zadržimo i stare oznake.

Na Zapadu ništa novo

U zapadnoj Njemačkoj daju se penzije bivšim Hitlerovskim oficirima.

— I pazite da nam se ubuduće još koji ne prošveta i primi penziju, a da nije učestvovao u ratu.

SJENKE ZAPADNE UNIJE

ŠIO MI GA ĐURA...

Činovnik dekanata Medicinskog fakulteta, po imenu Đura, poznat je kao čovjek koji mnogo vodi računa o tome da na svim klinikama vlada besprijekorna čistoća. Na sindikalnoj konferenciji nemilosrdno udara po svima: „U krugu medicinskih klinika ne smije se naći nijedna slamka. Pogotovu u zgradama. Ostranimo iz kruga klinike sve domaće životinje, pa makar ne znam koliko ih voljeli. Ko se toga ne pridržava...“

Tako priča naš Đura, a mi se svi skamenili. Nije to mala stvar kada govori predstavnik dekanata. I prosto nas je opčinio. Kad vidimo bezazlenog vrapčića na grani a mi brže kamenicom za njim. Nije ni on neki čistunac. Tako je nastalo opšte takmičenje po liniji čistoće. Obrazovana i komisija, koja će s vremena na vrijeme kontrolisati čistoću po klinikama.

Jednog dana komisija obilazila sve kliničke zgrade, pa došao red i na zubnu kliniku. Znamo da je zaduženi drug vrlo vrijedan, ali komisija mora svuda da zaviri. Pošli mi stepenicama, i pravo na mansardu. K'o velimo, počecemo odozgo pa redom do podruma. Još pri penjanju čujemo neki veseli žagor na mansardi, pa mislimo: biće da su to zubni bolesnici. Izšli malo da razgledaju okolinu Beograda.

Naše misli prekide iznenadna pojava velikog crvenogačastog pijetla, koji, duboko klanjajući se pred komisiju, poče:

— Ja sam domaćin u ovom dijelu zgrade, a pod komandom imam četrdeset sustanara. Po naređenju nadležnih faktora nijedno strano lice ne smije se usuditi da prodre u moju rezidenciju.

— A ko vas bolan hrani? — ote se jednom ženskom članu komisije.

— Služitelj dekanata — otpjeva šef harema.

— Ama, ova mansarda bi mogla i korisnije da se upotrebi, — liutnu se jedan član komisije — a ne da bude kokošarnik.

— A, ne, — odupre se domaćin pijetao — ovo je naše stećeno pravo, nasljedno pravo, ako hoćete... Ovdje je bio kokošinjac i za vrijeme okupacije, ovdje su naši preci izdržali bombardovanje, a moj prapradjeda je kukurikao mjesto sirene... Ja i sada održavam besplatnu budilničku službu...

Priča, a možda i basna

— Je l' te? Nego recite vi nama ko vam je dao dozvolu poslije rata da se naselite iznad zubne klinike i pravite nečistoću u zgradi pod okriljem medicine, ko?

Pijetao klimnu krestom i odgovori poslovno:

— Pa drug Đura.

— Koji Đura?

— Činovnik dekanata. A za njega ne možete reći da ne zna šta je higijena. On se bori za čistoću i higijenu.

Kukuriknu pijetao, Đurin pitomac, i zalupi vrata.

*

Kao što se vidi, ovo bi prije moglo da posluži kao basna ili bajka. Vjerovatno je to obična izmišljotina — ko je čuo pijetla da govori!

ČOVJEK SE UČI DOK JE ŽIV

Ivan Grujović, kolar iz Prokuplja, nije znao da se u ovoj našoj zemlji više ne plaća školarina, pa je uzeo od svog učenika oko

400 kilograma brašna, desetak kila masti, još neke sitnice i malo gotovine. A kad za iduću godinu učenik nije mogao da donese „školarinu“, majstor ga je prosto najurio. Ali šta da se radi, čovjek se uči dok je živ, pa je tako i Grujović u Otsjeku rada naučio da je učenje u ovoj zemlji danas besplatno — ma da je njega, izuzetno onaj nauk koštao 7.000 dinara.

Duhovita varijanta birokratske majstorije

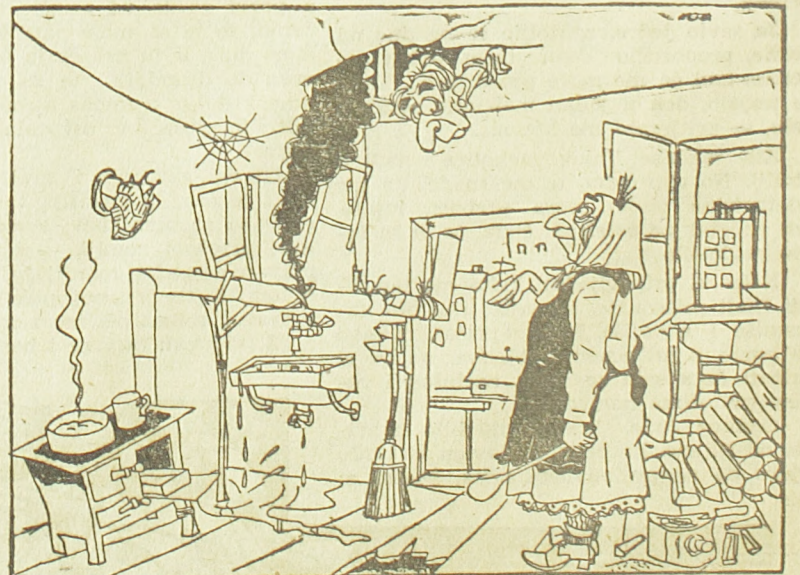
Da se pismo šalje u susjedstvo posredstvom pošte, to je već suviše uobičajeno i nezanimljivo. Zato je Savez zemljoradničkih zadruga u Subotici poslao preko pošte jedan račun Gradskom ugostiteljskom preduzeću, udaljenom dva i po minuta, ali s tom varijantom što na pismo nije stavljena marka, pa komšija mora da plati pet dinara portomaraka. Zbilja, duhovito!

Sloboda od istine

— Opet nas Rusi ugrožavaju! Baš sada kada treba da dokazemo kolika nam opasnost od njih prijeti — oni demobilisu.

Bez sekiracije

NOVI STANAR: Jao! Cijela soba mi se zaernila od dima.
STARI STANAR: Ne mari, — ovo je vlasništvo uprave stanbenih zgrada...

Negativan potstrek

ZNAMO da nismo neki štahanovci, ali nam teško pada ono svakodnevno: „Ne valja, drugovi, baš ništa ne valja!“ Inače, naš rukovodilac odjeljenja pametan je čovjek: zna psihologiju. A bez nje i nema pravog rada ni pravilnog rukovođenja. Nikako, veli, ne smiješ reći: „Dobro je, drugovi!“ Sve, ali to nikako!

Jednog dana ja kažem direktoru (zadužen sam, znate, po sindikalnoj liniji);

— Zar baš ništa ne valja?

— Ama, nije da ne valja — odgovara mi on. — Samo znaš, to ti je takozvani negativan potstrek. Stvar psihološka. Naučno utvrđena.

— Tačno je — primjećujem — da drugovi ne znaju psihologiju, ni pozitivan uticaj negativnog potstreka na povećanje proizvodnje...

— Pa ti bar, druže Mićo, znaš kao sindikalni rukovodilac da nismo zato tu da se hvalimo — blago me prekoreva on.

Dobili mi nov proizvodni zadatak i počeli da ga ostvarujemo. A direktor će:

— Samo, drugovi, da ne bude kao prošli put, jer ono baš ništa nije valjalo.

Zadatak smo, međutim, i onda ostvarili. I to o roku, a i stručna komisija je utvrdila dobar kvalitet proizvodnje. Kažu meni drugovi:

— Dokle to, druže Mićo, ne valja, pa ne valja? Radimo, ali nam se nekako ne mili...

— Znate, — kažem ja njima — negativan potstrek: naučna stvar, psihologija.

Sliježu drugovi ramenima i odlaze. Međutim, svjesni su zadataka koji se pred njih postavljaju, pa rade. I mi lijepo, na svoju ruku, ostvarismo proizvodni zadatak pet dana prije roka. A kvalitet proizvodnje poboljšan 5%. Svi zadovoljni, samo naš rukovodilac hukće.

Ne valja to! — veli on. — Moglo se bar deset dana prije roka. — Kvalitet slab! Ništa ne valja!

I tako stalno, sve dok ne savasmo radno savjetovanje, na koje dođe i direktor preduzeća; a tu sam i ja, po sindikalnoj liniji.

— Stvar je ozbiljna, — veli rukovodilac odjeljenja — i treba je svestrano razmotriti. Ne valja nam stanje u odjeljenju.

— Nije baš da ne valja, — kažem ja kada je na mene došao red da izrazim svoje mišljenje po sindikalnoj liniji. — Drugovi su svjesni, rade. Samo da nije bilo negativnog potstreka, mi bismo proizvodni zadatak završili možda i ranije.

— Kakav negativan potstrek? — pita direktor.

— Običan, — velim ja — psihološki.

Tu se umiješa davalac potstreka:

— To je, znate, pozitivno djelovanje na ljude kroz negativni potstrek. Psihološki stimulus.

— Negativni potstrek? A u čemu se satoji taj negativni potstrek?

— Pa zna se, kažem im: Slabo je to, drugovi! Ništa ne valja! E, baš zagrdiste! Trgnite se malo!... I tome slično.

Direktor se odjednom naoštri, kao da se sprema da očita bukvicu, ali se trže i, uz jedva uzdržan osmijeh, počne važno:

— Samo to? To nije dovoljno. Treba biti dosljedan. Kada se primjenjuje negativan potstrek, treba ići do kraja... Nije dovoljno davati ga samo riječima, nego i djelom, jakako. Ko nije promašio normu za 20% — šamar! Ko nije svršio zadatak deset dana prije roka — zvizni ga pesni-

com! Motka tu treba, nego šta! Osnivači vašeg metoda lijepo su kazali: batina je iz raja izašla. Kakve prazne riječi! Ništa bez motke!

Naš rukovodilac je slušao pokunjen, ali od toga dana nestade „potstreka“ u našem odjeljenju — negativnog potstreka. A mi pjevajući radimo, bez „potstreka“ premašujemo norme i zadatke svršavamo prije roka...

S Jovanović

smoena generacija

GRALA se, godine 1968, u valjevskom srezu tri seoska dječaka: jedan iz Kotešice, drugi iz Jovanje, treći iz Degurića. Prođe jedan čovjek pa ih zapita:

— A zašto, djeco, u vašim selima nema zadrugnih domova?

Djeca zastadoše u igri i uglas rekoše: — A ko ti je rek'o, čiko, da mi nemamo zadrugnih domova?

— Pa čitao sam prije dvadeset godina, — odgovori čika — mislim u jednom valjevskom listu da se vaši djedovi nikako nisu mogli sporazumjeti gdje da podignu domove. Dogovor kuću gradi, a kako se oni ne mogadoše dogovoriti, sjedili su skrštenih ruku pa nisu ni materijal pripremali.

— E, al' ti, čiko, ne znaš —/ graknuše djeca — da su se naši očevi dogovorili u doba treće petoljetke i podigli najljepše domove u srezu.

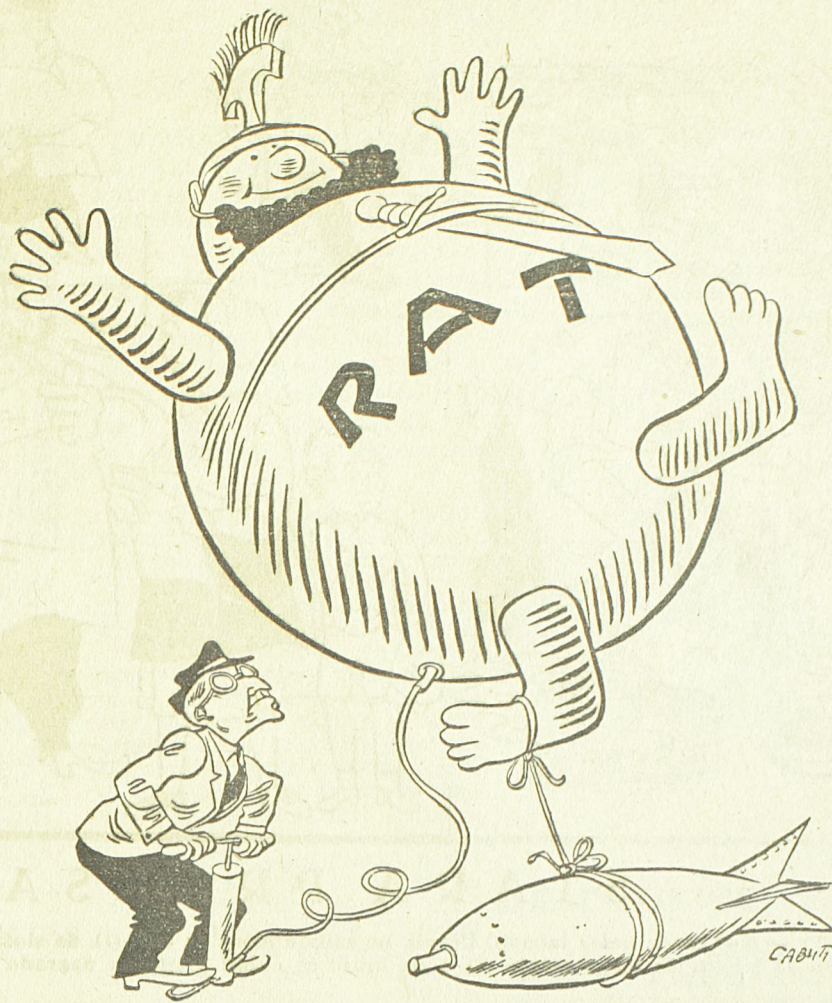
Tako bar kaže predanje, a kako je u stvarnosti bilo — to još valja provjeriti. Treba u zapisima vidjeti da se nisu, možda, djedovi sporazumjeli još u drugoj godini prve petoljetke.

SEDAM STOTINA RADNIKA — NULA LJEKARA

ČESTO se nepotrebno napadaju pojedine ustanove. Ekspozitura za socijalno osiguranje prosto ne zna šta već da radi sa nasrtljivim radnicima iz Šumske manipulacije u Šebešiću. U divnim šumskim predjelima, na 60 kilometara od grada, njih oko 700 imaju najširu dozvolu od ekspoziture da iskorišćuju svoje radišne kao klimatsko mjesto i da budu zdravi. Pa ipak, neki prenebregavaju blagodati šumskog vazduha, razboljevaju se, pošto propješače tih tričavih 60 kilometara, uznemiruju ljekara Ekspoziture u Travniku.

Očigledno da je stav Ekspoziture na svome mjestu: Travniku — ljekara, a radnicima u Šebešiću — gorski vazduh i visinsko sunce.

U PRAVOJ BOJI

„Došlo se do tačke kada SAD moraju jasno da pokažu svoj stav.“ (Truman)

KRUPNE SITNICE

Zakasniti pet minuta na posao, to je zaista sitnica i, što 'no rekli, ne vrijedi zbog toga da se zamjeramo. Ali u fabrici obuće „Proleter“ u mjesecu januaru 184 radnika zakasnila su prosječno oko pet minuta. I pored naše želje da se ne zamjeramo, tu se već miješa matematika, pa ispada da su to dva radna dana, to jest 150 pari obuće manje, 300 bosih nogu više.

Da li zbog sličnih „pet-minutaša“ ili zbog još krupnijih sitnica, tek radničko-namještenička

zadruga i tekstilno preduzeće „Jadran“ u Splitu nije dobilo od svoga komunalnog ministarstva očekivanih 8.690 pari cipela. A možda neki promućurni ljudi smatraju da splitskim radnicima nisu potrebne cipele — zbog blage, suprotropske klime.

Ni radnici koji rade u „Biljani“, preduzeću za proizvodnju, preradu i promet bilja, ne zamjeraju što u tom preduzeću ne postoji jedna sitnica — trpezarija. Kao i njihovi drugovi iz šestoga vijeka, radnici

ručavaju skrštenih nogu na goloj zemlji, a to je čak i vrlo praktično: bez nekih ceremonija jela se jednostavno stavljaju u nadležni organ za varenje.

Inspektor kontrolne komisije zapazio je jednu sitnicu u kancelarijama Socijalno-zdravstvenog otkjeka Sreskog narodnog odbora u Kučevu: zidovi neokrećeni, pod prljav, ormani prašnjavi. Ako to stanje ne bi moglo da se izmijeni, možda bi bilo dovoljno izmijeniti ime otkjeka: da se ne zove više socijalno-zdravstveni. I mirna Bačka — u Homolju!

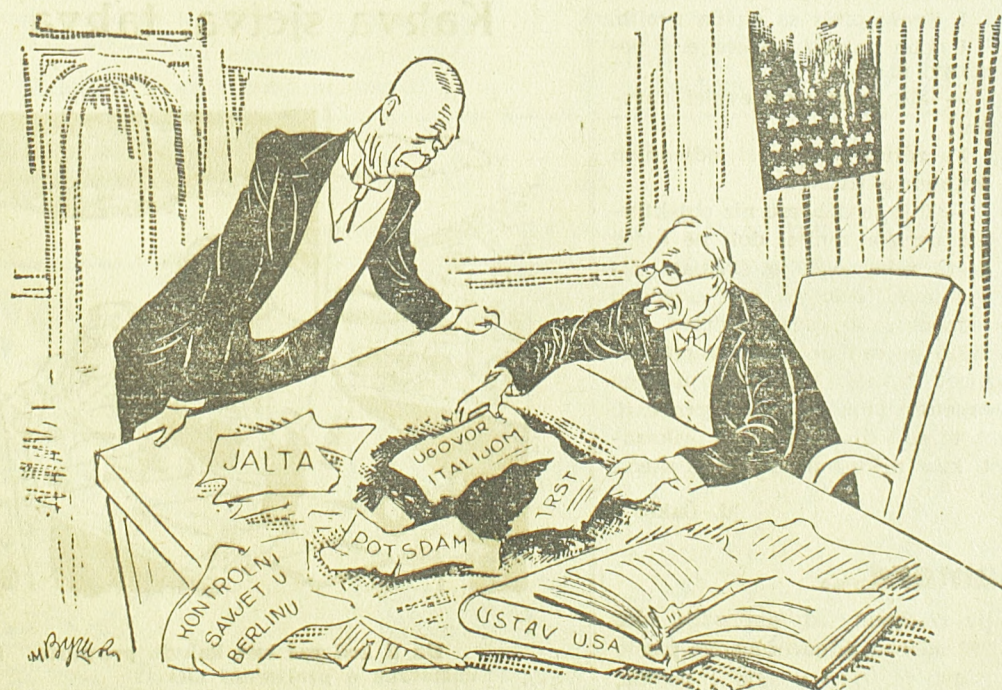
Jedan dezinfekcioni aparat zaista nije tako krupan kao, recimo, lokomotiva, i zbog toga i leži godinama neprimiječen u dvorištu narodnog kupatila u Bezdanu. Neki vele da bi se mogao opraviti, ali sva je nezdoga u tome što to nije neka krupna stvar.

Sitne su i one rupe na koje prokišnjava žitni magacin u selu Kaču. Istina, tih rupa ima osamdeset, a žitni magacin je namijenjen čuvanju žita, ali kad bi se sastavilo svih osamdeset rupa, pitanje je da li bi mačka mogla da se provuče kroz tu pukotinu.

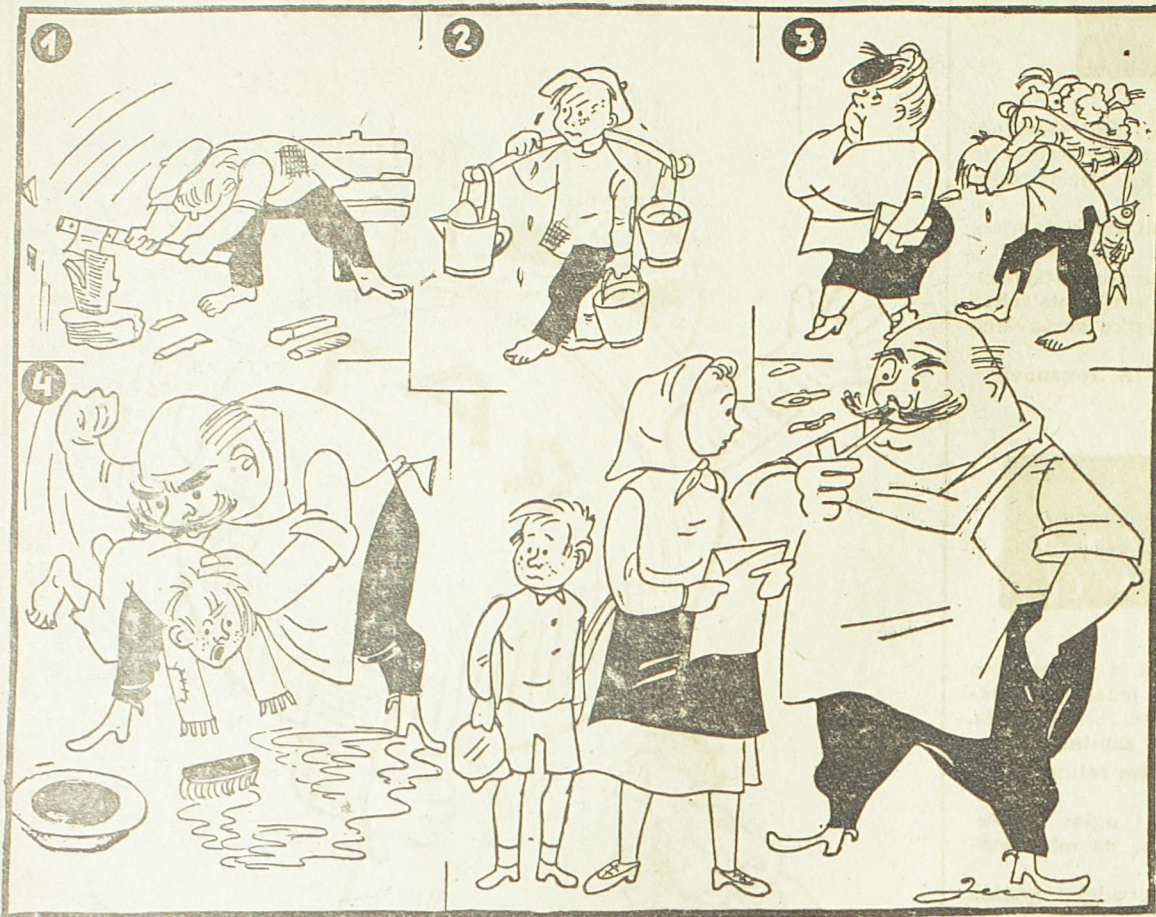
A kad su već u pitanju mačke, nećemo valjda da se zamjeramo zbog toga što i njih treba nahraniti. U poročnom magacinu za namirnice u Leskovcu same mace otvaraju kutije i služe se suvim mesom — nije čak ni potrebno neko lice specijalno zaduženo za mačju ishranu.

Ali, eto, ima ljudi koji se ljute zbog tih sitnica.

MRTVA SLOVA

— Ima li još koji čitav ugovor kojega nismo pocljepali?

STARA PRAKSA

— Kod mene nema labavo! Učenik na zanatu mora da radi (1), da sluša (2), i onda ću ga pustiti da ide u šetnju (3), a na kraju će dobiti pristojnu nagradu (4).

PROBOŽNA TEMA

DOĐE jednom čovjek u hiljadu devet stotina četrdeset i petoj godini da kupi šibica. Lije-po pozdravi trgovce:

— Pomaže vam bog, trgovci i carinici! Mir imanju vašem!

A oni odgovoriše:

— Mir tebi i imanju tvom!

— Imate li šibica?

— Nema, brate.

I objasniše mu da se radi na obnovi i povećanju produkcije. I bi mu objašnjenje jasno i srcu pristupačno.

I prođe tako ljeto gospodnje 1945 u znaku čekanja na povećanje produkcije...

A kad dođe ljeto hiljadu devet stotina četrdeset i šesto (po pisanju) izasla čovjek najstarija sina svojega da kupi šibice.

— Pomaže vam bog, braćo za-drugari! reče on.

— Zdravo da si, družu i pri-jatelju, odgovoriše mu srdačno.

— Imate li, pribogu, šibica?

— Nemamo, brate, ni jedne.

— A zašto i krošto?

— Čekamo kontigent, brate ljubezni.

I objasniše mu. Šibica, naime, bijaše već dosta, ali išaše slabo sa kontingentima. I priznaše mu da škripijaše još samo distribucija i da grijeh leži u ključu raspodjele.

I bi mu objašnjenje jasno i srcu pristupačno.

I prođe tako ljeto 1946 u znaku čekanja na kontigente...

A kad dođe ljeto 1947, posla čovjek unuka svog prvorođenog da kupi šibica. I on se uputi u veliku trgovinu:

— Pomaže vam bog, trgovci i činovnici!

— I sreća junačka, družu!

— Imate li što šibica?

— Imamo, brate rođeni.

I on zatraži pet kutijica. A oni mu ne dadoše.

— Jer nemamo još cijena — odgovoriše srca smirena i iskrena.

I objasniše mu. Jer šibica imadahu, i kontigente imadahu — ali cijene još ne imadahu. A šta vrijedi roba i kontigenti bez cijene? I bi mu objašnjenje jasno i srcu pristupačno.

I prođe tako ljeto 1947 u znaku čekanja na cijene i kalkulacije trgovačke...

A kad dođe ljeto hiljadu devet stotina četrdeset i osmo („kogda pride končina ljeta“) dođe čovjek u trgovinu. I dođe sin njegov najstariji i unuk njegov prvorođeni.

— Mir s vama, trgovci i birokrate! — pozdravi ih.

— Zdravo, družu i namjerniče! — odgovoriše veseli u srcu svo-jemu.

— Imate li šibica?

— Nemamo — odgovoriše oni.

I ništa mu više ne objasniše. Jer toga ljeta bijaše: i robe i cijena i kontingenata velikijeh...

A čovjek sa tugom u srcu reče: — Mir pepelu vašem, grobovi okrečeni!

I otrese prah sa cipela svojih. I onda potraži spisatelje. I pozdravi ih.

— Mir vam, književnici narodni!

Pa zatim progovori odjednom jezikom aktiviste:

— Bilo je dabome niz objektivnih uzroka ranije: dok ne bješe dosta robe, dok je škripala distribucija, dok još nije uvedeno jednoobrazno računovodstvo. Ali zašto se sad ne mogu kupiti šibice? Tu mogu bit u pitanju samo organizacioni uzroci i propusti. A to se jedino još može prikazati kroz neku humoresku ili skeč...

M. Čakin

Kao bubamara...

Direktor prilapske gimnazije još oktobra 1946 godine umolio je pismom GNO Prilepa da 11 profesora gimnazije uvrsti u spisak privremenih stanovnika Prilepa.

Iako je zgrada odbora u Prile-

pu udaljena od gimnazije oko 250 metara, odgovor na ovo pismo stigao je tačno poslije 1 godine, 4 mjeseca i 26 dana, tako da je svaki metar puta prelazio dva dana i nekoliko sati pride.

Mili, mili bubamara...

SIMIN INAT

USAMI osvit dana, kao i obično, probudi se Sima Inčarević, protrlja oči i pogleda skoro sa čuđenjem po sobi. Zavrjesa bješe smaknuta, jutarnje novine bačene na stočić, a krevet njegove Perke prazan — prosto sve kao da nije nedjelja.

Sima otvori usta i podiže guste obrve, pokušavajući, onako još sanjiv, da odgonetne šta se to moglo desiti. Okrete se prema kujnskim vratima i oslušnu. Ništa se nije čulo.

— Šta je to jutros? — pomisli Sima, jer nedjeljom prvi on ustaje, a Perka ostane da još malo prolješkari.

Ne pogledavši novine, koje je obično prelistavao čim se probudi, Sima skoči i, onako u spavaćici, otvori kujnska vrata. Otud ga prijatno zapahnu toplina od već naloženog šporeta a zagolica miris skuvane kafe, ali u kujni ne bješe nikoga. Na šporetu se polako krčkalo nešto u šerpi, a džezva, okrenuta ručicom udesno, prkosno je čekala.

Na stolu, pored praznih šolja od čaja i tanjirića sa preostalim biskvitima, Sima primijeti neku cedulju, zgrabi je i stade da sriče: „Otišli smo da učestvujemo u današnjoj opštoj frontovskoj akciji na uređenju naše ulice. Tebe nismo htjeli da budimo, a mama je još sinoć skuvala ručak za danas, da bi mogla s nama na rad.

Ako se nakaniš — u šta sumnjamo — mi ćemo biti u brigadi na donjem kraju ulice. Pojačaš li vatru, odmakni šerpu u stranu. Tvoji: Mara, Jocko i Perica.“

Sima Inčarević, sam u toploj kujni, osjeti, valjda prvi put poslije toliko žustrih prepirki sa svojom djecom, u kojima je, bar je njemu izgledalo, uvijek bio pobjednik, kao da ga neko lupa zvrčkom po nosu. Počeha se po tjemenu i stade da guta pljuvačku. A slova sa cedulje zaigraše mu pred očima. Bila su oštra i grebla ga. Naročito ono „u šta sumnjamo“.

— Hm! „U šta sumnjamo!“ A zašto „u šta sumnjamo“? Jesam li ja neki uljez ili odrod, otpadnik ili tako nešto?! Zar baš odjednom da se iz temelja promijenim, da prekonoc prihvatim nove navike?!

Sjedajući, slučajno pogleda kroz prozor. U dvorištu nije bilo žive duše, a sve kokoške već puštene po avliji.

— Otišlo sve na rad! — prođe Simi kroz glavu i nešto ga šteže oko prsiju.

Osjeti istinsku ljutnju i na ženu i na djecu. Zar se sva avlija digla, a samo on ostao kod kuće! Kao da je šugav ili nedostojan... Zašto da mu ne kažu, zašto da izmaknu bez njega? Kad je za opštu stvar...

— E, moj Simo, — izgovori glasno — zar na tebe prstom da ukazuju?.. Šta si dočekao!

Vraćajući se u sobu, slučajno baci pogled na ogledalo i sav pretrnu: spazio je pljunutog rimskog papu u bijelom ornatu, kako ga je nekada davno vidio u ilustrovanom listu. Umalo ne razbi ogledalo, koje ga, bez zadnjih namjera, još povuče za kraj spavaćice.

Poslije nekoliko minuta Sima istrča obučen u avliju i odjuri pravo u šupu. Pošto iznese i obrisa lopatu, vrati se i zaključa stan, ostavi ključ u saksiju od cvijeća na prozoru pa izletje na ulicu. U dnu lijevo vidjela se velika gomila svijeta u pokretu. Čula se pjesma i Simu prodoše neki prijatni žmarci: tamo je i njegova krv — rade djeca pjevajući, uljepšavaju ulicu zbog koje je Sima prije rata ratovao s opštinom i tražio da se ulica uvede u plan.

Ali Sima Inčarević ne popusti tako lako. Zaturi lopatu preko ramena, pa se okrete i, gazeći nedovršenoj kaldrmi, ode na gornji kraj ulice, gdje je radila druga radna brigada, bez Perke i djece. Uh, očitace on njima bukvicu kad se sastanu o ručku!

M. KAVAJA

Ep o valjevskom kupinovcu

Mili bože, čuda velikoga, šta se zbiva na polju valjevskom! Sve je polje burad pritisnula, a u njima skoro dvjesto tona najsladega soka kupinova.

Da je kome stati pa gledati: kupinovac kad počne da curi, voda bi mu potekla na usta, al' u srcu žuč bi osjetio zbog arčenja imovine naše.

Proizvođač knjige nakitio, pa ih šalje na sve četir strane svakom ko je soka naručio, — ali od njih ni abera nema, kao da su u zemlju propali.

Oj, kupino, vočko sladunjava, razbudi ih trnjem kupinovim!

M. S.

Krivac

Poslovođa niškog gradskog restorana „Beograd“ odbio je da usluži jednog novinara zato što je pisao o nehigijeni u tom lokalu.

— Uh, samo da ne primijeti da mi je donio prijav tanjir.

Kakva sjetva, takva želva

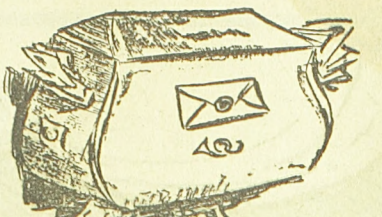
Da li kod vas ima kakvih propusta i nedostataka u proljećnoj sjetvi?
— Nema. Sve smo formulare tačno i na vrijeme ispunili.

VJEROVALI ILI NE... "JEŽ"

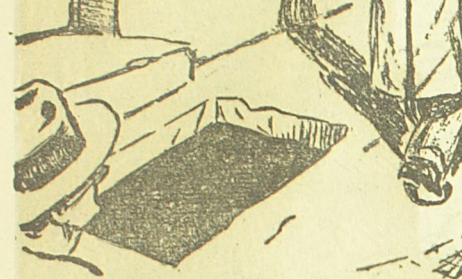
COPYRIGHT by "JEŽ"

ZATO JE PRLIJAŠTINA ŠTO JE NARODNO!
 TRESNUO JE POMOĆNIK RUKOVODIOCA BEOGRADSKOG RESTORANA "DUŠANOV GRAD" BAŠ PRED POTPREDSJEDNIKOM CENTRALNE UPRAVE GOSTITELJSKOG SAV'EZA

JEDNO POŠTANSKO SANDUČE ZATURICO SE U CENTRU KRALJEVA PA MJESEC DANA NISU IZ NJEGA VADJENA PISMA

Još se niko NIJE SURVAO U DUBOKU RUPU BEZ REŠETKE ISPRED ZGRADJE KOJA STOJI POD UPRAVOM STANBENIH ZGRADA III BEOGRADSKOG REJONA, BLIZU STANICE, IAKO ONA ZJAPI VEĆ DVA MJESECA

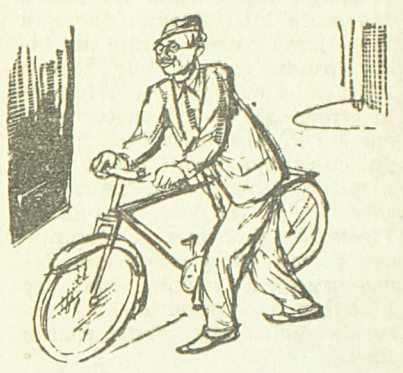
KUKURUZ
 MJESENE ZEMLJORADNIČKE ZADRUGE U MIROŠEVCU, SREZ LESKOVAČKI, NALAZI SE U MAGACINU BEZ VRATA, PA ŽIVINA PROPADA OD DOBROVOLJNOG KLJUKANJA

UTISCI PERE KALKULANTA

Registrowanje jedne registracije

POŠTO stanujem podalje od kancelarije, prošle godine kupio sam polovan bicikl i sam bivši vlasnik prenio ga je na mene. I ranije sam se služio ovim prevoznim sredstvom, pa znam da u godišnjem bilansu svakog bicikliste ima jedna mračna tačka, a to je registracija. Kad bi se samo iskalkulisalo koliko se radnih i neradnih časova izgubi dok se registruju ova bezmotorna vozila!

što su i mnogi drugi biciklisti pomalo fatalisti, kao što sam i ja bio, jedva ih nešto više od polovine dođe u određene dane, a ostali kalkulišu da im je rentabilnije naknadno ovjeravanje, makar i sa kaznom. Šta ćete, ljudi se preorijentisali na birokratiju i često im promakne da se, i pored nekih nedostataka tu i tamo, mnogo štošta izmijenilo. Zato, zbog tih i takvih, i registrujem ovo o — registraciji.

Prema mojim predratnim uspoimenama, registracija je krupna i sudbonosna stvar. Moraš prvo da popuniš četiri formulara, pa ti jedan saobraćajac potvrdi ispravnost vozila, onda čekaš tri sata na jednom mjesu. Pa ako živ ostaneš u hladnom hodniku (jer je mjesec februar), onda te pošalju u arhivu. Iz arhive hajde drugom činovniku, koji opet nešto zavede. Onda na potpis šefu ili zamjeniku šefa. Potom se popneš na sprat da dobiješ knjižicu, a onda siđeš da je zavedu. Sad se već bliži kraju. Staneš u red da platiš taksu, pa onda odeš da platiš kaldrminu. Zatim siđeš opet u arhivu i odeš u još jednu sobu da dobiješ registarski broj. Sad si već na konju. Još samo da pričekas da ti dadu registarsku tablicu, pa kad stigneš na red da majstor prikači tablicu i udari olovni žig, još će samo da ti pregledaju dokumenta na izlazu, i — jaši!

Eksperimentatori

SLABO se kod nas piše o eksperimentatorima. A to nisu neki ljudi s naučnom spremom i naročitim stručnim znanjem, nego obični službenici koji vrše eksperimente nekako spontano, po starinski.

Tako, na primjer, Uprava sjemenske službe u Tuzli vrši sljedeći eksperiment: prije godinu dana ona je u dvorištu „Gvotobiha“ (!) posijala razne poljoprivredne sprave, a kasnije ih prosto presadila na drugi otvoreni prostor, očekujući da poslije proljetnih kiša izniknu nove i sjajne mašine. Ovaj botanički eksperiment još je u punom toku, pa nisu poznati rezultati.

Zadruga u slavonskom selu Sarvašu spremila je za prodaju po vezanim cijenama divan štof — natopljen uljem. Izgleda da zadruga hoće eksperimentalnim putem da dokaže kako tkanine impregnirane uljem postaju trajnije, manje se gužvaju i ne propuštaju vodu. Ni njena susjетка, zadruga u Bijelom Brdu, nije ostala bez eksperimentatora. Njen upravni odbor ispituje da li jedan isti čovjek može odjednom da radi tri različita posla. Zbog toga je sav posao u zadrugi svavljen na jednog jedinog službenika, koji istovremeno i nabavlja i prodaje i otkupljuje. Ovaj eksperiment svakako će dovesti do preokreta u zadrugnom poslovanju.

U samom gradu Skoplju ispituje se mogućnost gajenja pamuka. U tu svrhu okolina tamošnjeg Porodilišta zasijana je različitim komadima upotrebljene vate, gaze i ostalim finijim pamučnim predmetima. Očekuje se da ove pamučne sadnice puste žile.

U ciglani Margite Strilić u Senti došli su na interesantnu ideju da ispituju koliko će jedan veliki blok zemlje moći da se održi u uspravnom stanju, bez odronjavanja. Blok je izdržao duže nego što se mislilo, a prilikom njegovog odronjavanja stradao je samo jedan radnik, dok je vlasnik na ime eksperimentalne takse naknadno isplatio svega 10.000 dinara.

Da bi se sačuvalo žito, obično se grade magacini i koševi, pa ipak se dešava da razne štetočine nasrnu na ta skladišta. U Svriljigu se izvodi jedan zanimljiv eksperiment: magacin i koš zvrje prazni, a pšenica i kukuruz smješteni su po raznim zgradama u varoši. Ovim je eksperimentalno pokazano kako treba rješavati i stanbeni problem, na koji se toliko kuka.

MALI DOKICA PIŠE „JEŽU“

Cika Milentije iz Petlovače o zlatu i nezlatu

DOŠAO neki babin rođak čika milentije iz petlovače a baba ga pita kako ide s vezanim cenama a on kaže fala bogu dobro, još malo d uvati uk pa će d ide ko podmazano a ima, nije da nema još poneki što vrti glavom i računna na prste koliko mu se koje vata al doodio moj prijatelj krsman iz drugog sela pa veli tamo se u zadrugi još nešto snebivaju a narod čuo kako kod nas dele na kupone silesiju robe i sukno i klince i alatke pa se bune a imaju i pravo da se bune, što d oni ostanu mimo svet kad i za njihovo selo važi nova uredba.

A deda zna da je čika milentije frontovac pa poče da ga provocira i pita je l bogati milentije šta kaže narod što nam oni amerikanci ne vraćaju naše zlato a čika milentije kaže pa znaš prijatelj pajo moj kum jelisije veli to je zato što imaju tolko na kamari da ne znaju koje čije a imaju preča posla da prave bombe neg da preturaju a seljaci mu vele more uhvatiše oni pogan šičar dok mi kuburismo s prokletim švabama pa im sad ušla voda u ušesa a jelisije veli što se oni naši bivši ne opsetiše d izbuše dukate pa bi seferine lakše poznali a ja mu velim more kume bušeno nebušeno, viknuli oni lora i misle može im se al znaš prijatelj pajo kako se veli, svaka sila za vremena a nevolja redom ide.

Posle ga deda pita a jeste l vi u mačvi čuli za maršalovu pomoć a čika milentije kaže kako da nismo, to je onaj što daje bakšiš ko mu oliže štvletine a vala nismo lizali ni česarske ni firerske pa nećemo ni njegove a deda pita jeste l bolan čuli kako onaj truman kreše a čika milentije kaže može u vetar da kreše al će da se češe jer je za njega belaj i kad oće narod da glasa koga oće pa mu mora i sveti otac papa da navija ko sreski načelnik a kad je polazio čika milentije šeretski gleda dedu pa kaže smrt fašizmu prijatelj pajo a deda tede d opsuje slobodu narodu al se zakašlja pa se zagrcnu i umalo ga ne strefi šlog od muke a posle kaže da su naše gedže strašno nekulturne.

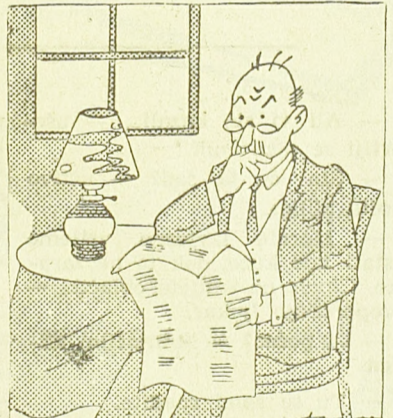
Inače deda je ovi dana primio trumanovu inekciju i prešo u kućnu ofanzivu pa je prvo otpustio devojkicu jer neće d ima crvenu opasnost pod rođeni krov a onda je opsovo babi crveno mleko a mene optužio za antizapadnoevropsku delatnost a kad se umorio od besa kazo je društvu e jedno me samo gđno živcira što se ovde baš niko ne živcira sem nas.

đokica

RČAK

Šedam gladnih godina predviđao je Miodrag Mihailović, vlasnik električnog mlina na Umci, pa je prikrio čitav vagon viška žita. Da bi se bolje obezbijedio, i meljavu je držao u tajnosti, ali je čitava ova rabota, na njegovu golemu žalost, sad postala — javna tajna.

ČOVJEK KOJI LUPA GLAVU

Još zadruga tamoneka k'o da nešto s neba čeka. Od misli mi glava bući: zašto robu ne poručiti?

đokica

MALI OGLAS

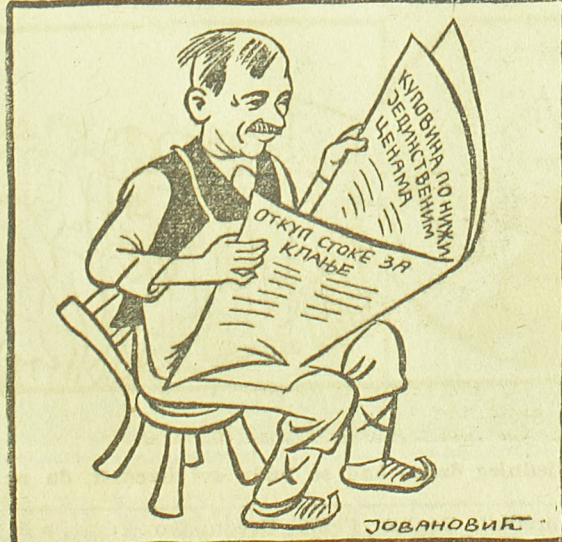
Tražimo vraćare, hiromante ili zvezdočatce, pa čak i fantome, koji bi nam mogli odgonetnuti porijeklo 1500 pari gumenih opanaka, koje je naše preduzeće primilo krajem januara 1948 po tovarnom listu br. 272. U obzir dolaze samo oni koji mogu da iz tovarnog lista nanjuše liferanti. tj. ime one opančarske zadruge koja nam je opanke poslala a svoju adresu nije dostavila. Državni sreski magacin „IBAR“ — Kosovska Mitrovica.

ČEKAJU SE „OCEVI“

Službenici poslovnih saveza srezova leskovačkog i pečkog ukazali su rijetku pažnju vezanim cijenama. Toliko su ostali vezani da ni do danas nisu izvršili porudžbine šećera, posuđa, obuće i hemiske robe. Izgleda da čekaju „Oceve“ pa da se narodu odriješ.

ŠTA KO ČITA

Ovih dana su izašle uredbе o otkupu stoke za klanje.

seljak

špekulant

Dijagnoza

„HOKUS-POKUS“

Pošto je slučaj istinit, možda se neće svidjeti ljekarima kojima je cilj da za što kraće vrijeme pregledaju što više bolesnika.

TOGA DANA posla i preko glave. A u našoj ustanovi ti je tako — bez daktilografkinje si kao bez ruku. Međutim, nje nema — naša najbolja daktilografkinja nije došla na posao. Šta može biti? Znamo, djevojka je savjesna i uredna, nije tek tako izostala. Juče je bila zdrava i čitava, a ne spada ni u familiju „trodanaša“. Njih znate: to su oni što ih obavezuje bar jedanput mjesečno uhvati bolest koja se tačno u minutu završava poslije tri ili najviše šest dana. Troškove inkubacije i terapije ove bolesti plaća preduzeće. Samo, uzgred da napomenemo, već se našao tome siguran lijek, pa su oboljenja ove vrste znatno smanjena.

Dakle, ni govora o tome da je naša Milica „trodanašica“. Ali šta da se radi? Već iz svih odjeljenja pitaju za nju.

Srećom, zazvoni telefon. Poznadoh njen glas.

— Molim vas, družite se, ako biste mogli da pošaljete automobil. Ne mogu drukčije doći na posao. Pričaću vam...

Ajde-de, poslamo kola. Dođe naša Milica — u patikama; noge u zavojima, jedva ide. — Aha, — vješala se na tramvaj! — počeo neki.

Ona se osmjehnu i stade da priča sve od početka. Slučaj na oko neznatan. Djevojka daleko stanuje i dolazi trolejbusom na posao. Čeka svako jutro malo poduže u redu, a čarape tanke. I eto ti: zima blaga, ali njoj no-

nešto „spolja“ za mazanje, pa da se oslobodi bijede.

Primili je tamo lijepo, mislim, oni pacijenti koji su joj sat-dva pravili društvo u čekaonici. Pacijentiti kao pacijenti. Uvijek su ti oni nešto nezadovoljni. Te ovaj ljekar ovakav, te onaj ljekar onakav. A nije ni njima lako, to jest ljekarima. Nekako je urođeno svim bolesnicima da mrze čekanje. Htjeli bi da ih još na vratima dočeka doktor:

— Molim lijepo, izvol'te šta vas boli?

Ako ćemo pravo, s te strane se baš ništa ne može prigovoriti ovom doktoru. On je to pitanje čekanja riješio na sasvim jednostavan način. Pregledi se obavljaju munjevitom brzinom, pa opet ovi pacijenti gundaju. Objektivno govoreći, to vam je čitava kritika radi kritike. Nego, da vam objasnimo kako on radi. Može da posluži za primjer i onim ljekarima koji sa pregledom zatežu po 10 minuta.

Stari, okorjeli pacijenti pričali su Milici kako on to izvodi. Dođeš, recimo, na red, uđeš — i još nisi ni stao na obje noge, a on — tap:

— Izvolite recept!

Ne, nije on čarobnjak. Nego, čovjek lijepo sjedi za stolom i piše recepte, a za pregled je odgovoran njegov pomoćnik. Podjela rada.

Tako je bilo i sa Milicom. Kad je došlo njenih 0,5 minuta, pušta je u ordinaciju.

Pomoćnik, vidi se, snalažljiv čovjek. Pogleda one crvene plikove i odreza kao na panju:

— Pa to su žuljevi!

— Sijecite! — komandova doktor s hirurškom odlučnošću i produži nešto da piskara.

— Ali... — pokuša Milica da se usprotivi.

Ali — gdje će ona, molim vas, kao laik, da se hvata u koštac sa medicinom!

I pomoćnik — fike — fike — isjekao žuljeve.

Prođe iza toga nekoliko dana. Oni prokleti „žuljevi“ sve gori. To već više nisu žuljevi, nego se rane otvorile. Kad obuče cipele — hoda kao po iglama.

Ode ona juče ponovo na pregled. Dočekala je ista slika. Ljekar sjedi za stolom i piše recepte. A u Milicu ušao neki inat, pa zahtijeva da baš on pregleda te „žuljeve“.

Nije se imalo kud. Doktor se nekako pokrenuo i pogledao.

— Pa to nije trebalo sjeći! — veli. — To su ozeblina, a ne žuljevi.

GRADI SE NOVI BEOGRAD ...

— Koliko smo krvi prolili da uništimo ovaj stari, a, eto, oni već grade novi...

ge promrzle. U početku nije obraćala pažnju na to. Ali hoćeš, oni plikovi sve veći. Cipele dok navuče izbroji sve zvijezde. I šta bi drugo, uzme listu socijalnog osiguranja i pravo u ambulantu. K'o veli, daće joj tamo

— Ali vi ste kazali... — ušeptrlji se pomoćnik.

— Šta ću ja sad? — učtivo upita Milica.

— Morate izvjesno vrijeme oštati kod kuće, dok to ne zaraste. Cipele ne smijete oblačiti — preporučuje ljekar.

— A posao? — zaintačila Milica.

— Tu se sami snadite.

I naša Milica se, kao što vidite, snašla. Dovozićemo je automobilom na posao. Šta mari! Nismo ni mi neke škrtice, pa da tu sad štedimo benzin.

I još smatramo da nam je drugarica daktilografkinja jeftino

prošla. Kad su u pitanju birokrati i njima slični, nije prijatno ići im ni pod perce, akamoli pod nož.

Olga Miletić

★

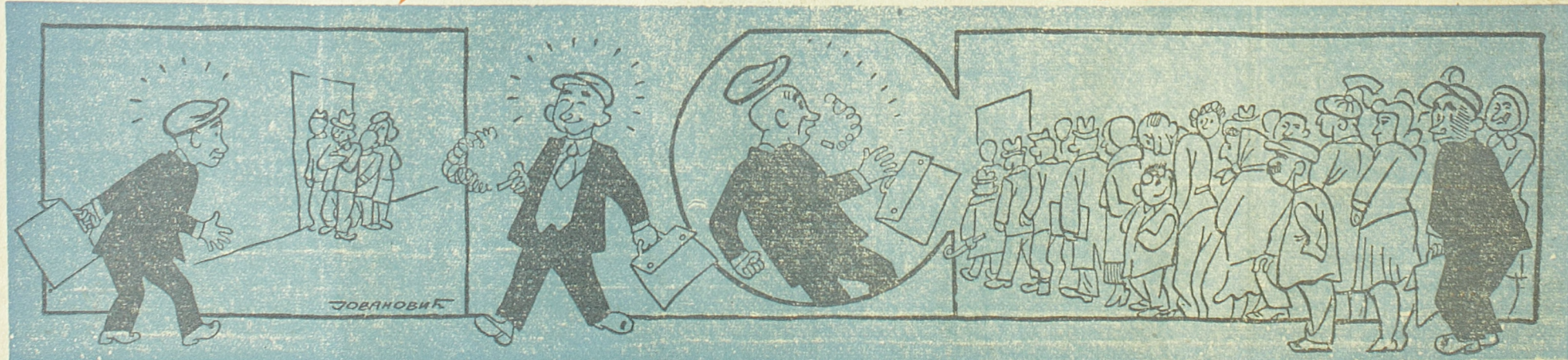
Nepotrebna ilegalnost

Mjesni narodni odbor u Kolutu, srez Sombor, kao da je još ilegalan, jer na zgradi u kojoj je smješten nema nikakvog natpisa. Zbog toga oni koji prvi put dolaze u Mjesni odbor u Kolutu ilegalno se kolutaju po selu dok ne pronađu ovu javnu narodnu ustanovu.

Prodavac trice

Iako su kućine za nekoga obične trice i kućine, za šabačkog gazda Lazu Miščevića je to bio uenošan artikal, jer je on kućine prodavao seljankama po 40, umjesto po 20 dinara. Pri takvom poslovanju, gazda Laza je vodio računa o izgledu varoši pa je svojim mušterijama govorio da ne idu kroz varoš, nego preko bare „da ne bi pravile đubre po ulicama“. Ali prljave stvari ne daju se sakriti.

JEDAN OD MNOGIH

— Šta? Nema ih više?...

...onda ću doći posljednjeg dana, kad se budu svi izređali, da ne čekam ništa.